

ΣΤΟΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ ΒΕΝΙΖΕΛΟ

1911/1912

Ἐτὸν Ἐλευθέριο Βενιζέλο!

Οἱ Δάφνες δὲν ἐφιδάσανε τῆς ἔορμης σου τῆς Κρήτης
στεφάνια νὰ σοῦ πλέξουνε. Κι' ὁ Γέρω-Ψηλορείτης
σ' ὅλους τοὺς χρόνους, τοὺς καιροὺς, κι' ἀπ' ἄκρη ὡς
[ἄλλην ἄκρη,

ποτάμια δὲν κατέβασε σὰν τὸ δικό μας δάκρυ!!

Μὰ γώ, πὸν σὲ τραγούδαγα, πὼς τώρα νὰ σὲ κλάψω;

Μὲ τί καρδιά τὴ νεκρικὴ λαμπάδα σου ν' ἀνάψω;

Γιατὶ ποτὲ δὲν πίστευα, οὔτε πιστεύω ἀκόμα,

πὼς καὶ τὸν Ὀλυμπο μπορεῖ νὰ τὸν σκεπάσῃ χῶμα.

Ὅχι, Ἐσύ δὲν πέθανες ἔπεςες νὰ πλαγιάσῃς

αἰῶνες ν' ἀποκοιμηθῆς, ἴσως καὶ ξεποστάσῃς.

Γιατὶ καὶ τὸ Ἔργο, πῶχτισες στὴν γκροεμισμένη Χώρα,
αἰῶνες χρειάζότανε καὶ ἔξκουράσου τώρα.

Ὅχι, Ἀρχηγέ, δὲν πέθανες παντοτεινὰ θά ζήσῃς.

Μὰ ξύπνα τώρα μιὰ στιγμή νὰ μᾶς παρηγορήσῃς.

Ξύπνα νὰ ἰδῆς τοὺς φίλους σου τοὺς συναγωνιστάς σου.

Κλαῖνε, θρηνοῦν, μοιρολογοῦν, πονοῦν ὀλόγουρά σου

ἀπ' τὴ βαρεῖα λαβωματιά. Κι' ὅσο ὁ καιρὸς περνάει...

ὅσο κρυώνει ἡ πληγὴ περισσότερο πονάει...

Ξύπνα τὰ παλληκάρια σου νὰ ἰδῆς ἀπὸ τὴν Κρήτη.

Κρατοῦν τὰ φωτοστέφανα τοῦ Γέρω-Ψηλορείτη

κι' ἤρθανε νὰ σὲ πάρουνε σὲ θέλουνε κοντὰ τους

μ' ἀνθούς νὰ σὲ κοιμίζονται μέσα στὴν ἀγκυλιά τους.

Ὅχι, δὲ θέλουν. Καὶ Νεκρὸ σὲ μᾶς θε σὲ χαρίζουν,

γιατ' ἴσως καὶ στὸν τάφο σου νάρθοῦν νὰ σὲ λογχίζουν.
Ξύπνα νὰ ἰδῆς τῆς Κρήτης σου τῆς κόρες τῆς παρθένες,
μέα' τὰ βαρεῖα τὰ σύννεφα τὰ μαῦρα διπλωμένες,
ἀντὶ γιὰ δάκρυα ῥοδανθοῦς τὸ δρόμο σου θὰ ραίνουν,
Νεραΐδες θὰ σὲ φέρνουνε, ἀητοὶ θὰ σὲ πηγαίνουν.
Κι' ὅταν θὰ φθάσῃς στὸ γιαιό, θὰ βγοῦν σὰ νῆν σὲ μάχη
ἀψίδες σου νὰ σοῦ γενοῦν οἱ Σαλαμινομάχοι.
Κι' ὁ Περικλῆς ἀπὸ ψηλά, ἀπ' τὴ χροσῆ του πνύκα,
θὰ σοῦ φωνάζῃ, Ἀρχηγέ, καὶ πεθαμένος Νίκα!
Ξύπνα καὶ τὴ γυναῖκα σου νὰ ἰδῆς, σὰν Λεύκα γέροντι
κι' ὅσες χαρὲς μᾶς ἔφερε τόσες λαχτάρες παίρνει.
Κι' ὅμως ποτὲ δὲν ἔβγαλε ἀπ' τὰ χεῖλὶ τῆς μιὰ λέξι,
μόν' τὸ Θεὸ πορακαλεῖ χροσάφι νὰ μᾶς βροῆξῃ.
Ξύπνα κι' ἀκέρηα ἢ Ἑλλάδα σου ἢ ἀγνή ἢ ξεδιαλεγμένη,
ἀγράμπελη στὸν Πλάτανο σφιχτιὰ περιπλεγμένη,
ἔπεσε, ξεκλαρώθηκε, συντρίφτη ὀλογυρὸ σου
στὸν ξαφνικὸ τὸν κεραννὸ πῶπεσε στὸν κορμὸ σου.
Ξύπνα κι' ἢ ἔρημ ἢ Προσφυγιά, συναγερομένη τώρα,
σὰ νὰ θωροῖ ἀπὸ μακρὰ τὴν πεῖο μεγάλη μπόρα
καὶ τρέχει ἐδῶ στὸν ἴσκιό σου νὰ τήνε σώσῃς θέλει...
Μὰ πεῖα ὁ Ἥλιος ὁ λαμπρὸς γιὰ μᾶς δὲν ἀνατέλλει.
Ξύπνα νὰ ἰδῆς τὴν Κρήτη σου τὴ χωριστὴ σου Μάννα!
Ὁ Κοπετὸς καὶ ὁ Θορῆνός τῆς ἔγινε Μιὰ Καμπάνα,
π' ἀντιλαλεῖ ἢ Ἀνατολὴ κι' ἢ Λύσι ἀναρωτιέται,
ἂν εἶν' λαμπάδες ἢ φωτιές, ἢ Ἡφαίστειο γεννιέται.
Τὰ λόγια τίποτα δὲ λέν, ὅτι κι' ἂν ποῦν γιὰ Σένα!
Οὔτε τὰ δάκρυα μποροῦν κι' ἄς εἶναι φλογισμένα,
νὰ μαρτυρήσουν τί ἢ καρδιὲς νοιώθουν γιὰ σένα τώρα.
Μαῦρα, παραπετάσματα σκεπάστηκε ὅλη ἡ χώρα,
μαύον' ναι ἢ Γῆ κι' ὁ Οὐρανὸς μαῦρος κι' ὁ Ἥλιος
|βγαίνει

καὶ κάθε ἑλληνικὴ καρδιά, στὰ μαῦρά ναι ντυμένη.
Μαῦρα τὰ Λάση, τὰ Βουνά, κι' ἡ Θάλασσες κι οἱ Κάμποι
καὶ μόνον μιὰ ψυχὴ λευκὴ, ἡ ψυχὴ ἢ Δικὴ Σου Λάμπει!
Γιόμισε φῶς ὁ Οὐρανός, ἔγινε ἡ νύχτα ἡμέρα,
κι' ἐγὼ μὲ τὰ φτερά τοῦ νοῦ, φτάνω κι' ἐγὼ κεῖ πέρα!
Ὁ, πόσοι ἀγγέλλοι σὲ κρατοῦν, καὶ πόσοι ἄλλοι σὲ

γράφουν,

καὶ δὲν ἠξέρουν πῶς, καὶ ποῦ Πατέρα νὰ σὲ βάλουν!!

Δὲ σὲ χωράει ὁ Οὐρανός, οἱ Ἀθάνατοι φωνάζουν,

εἶναι βαρὺς ὁ ἴσκιος Σου, σύννεφα τοὺς σκεπάζουν.

Τόσο τὸ φῶς Σου δυνατὸ κι' ὀλόλαμπρη ἡ Σκιά σου,

π' ὄλοι οἱ Ἀθάνατοι μαζή, δὲ φαίνονται μπροστὰ Σου.

Θεμιστοκλῆς καὶ Περικλῆς, κανένας δὲ σὲ φτάνει,

καὶ τῆς Ἑλλάδας ὁ Θεὸς στὸ πλατ' του σὲ βάνει.

Καὶ τώρα πῶς νὰ κατεβῶ; Ποῦ νὰ σταθῶ; Ποῦ νάβρω

μιὰ Γῆ, ποῦ δὲν τὴν πάτησαν κι' ἔνανε τόπο μαῦρο,

νὰ μοιάξῃ μὲ τὸν πόνο μου καὶ μὲ τὴ συμφορὰ μου;

Λὲν ἔχει ἡ Λύρα πειὰ παλμούς καὶ τόνους ἡ καρδιά μου.

Χωρὶς Ἑσένα, δὲν μπορῶ κόπηκε ἡ δύναμή μου,

σβυστήκανε κι' οἱ οἰστροὶ μου, ἐπάγωσε ἡ ψυχὴ μου.

Ποῦναι τὰ τόσα σου βουνά κι' οἱ θάλασσές σου οἱ πέντε;

Τώρα θλιμμένη ἡ Γαλανὴ Σημαία μας, πουνέντε,

μαύρη Νοτιὰ καὶ συμφορὰ καὶ σκοτεινιὰ κι' ἀντάρα,

νοιώθει βαθεῖα μέσ' στὴν καρδιά. Ποιὰ Θεϊκὴ κατάρα,

ἔπεσε καὶ μᾶς ἄφησες πάνου στοὺς ἀγροὺς βράχους,

ἀπόσφουτος, ἀπόκληρους, πανέρμους καὶ μονάχους;

Ἔτσι μᾶς πρέπει. Ἐνας Θεὸς κατέβηκε στὴ γῆ μας,

κι' ἐμεῖς τὸ μαῦρο Σατανᾶ κλείσαμε στὴν ψυχὴ μας:

Συχώρα μας, Πατέρα μου, τώρα, ποῦ δῶ θλιμμένοι,

φίλοι κι' ἐχθροὶ στὸν ἴσκιό Σου, πιζοῦ μετανιωμένοι,

ὄλοι μας σ' ὀρκιζόμαστε μ' ἀγάπη καὶ μὲ πόνο,

πὸς πειὰ τὸν ἐπατήσαμε τὸ Σατανᾶ, τὸ Φθόνο.
Κι' ἡ μόνη τιμωρία μας, γιὰ Ξένα νύχτα ἡμέρα,
εἶναι ὅτι σὲ χάνουμε γιὰ πάντα πειά, Πατέρα!!

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ

Ἀφιερῶται στὸν ΙΩΣΗΦ ΚΟΥΝΤΟΥΡΟ.

Ρωτάω δῶ, ρωτάω κεῖ, ρωτάω καὶ πάρα πέρα,
στ' ἄδειο τὸ σπῆτι, ποιὸς θὰ μπῆ στὴ θέσι τοῦ πατέρα ;
Ποιὸς θὰ μαζέψῃ τὰ παιδιὰ τὰ πολυτρομαγμένα,
πὺν σὰν πουλάκια μείνανε βαριχειμωνιασμένα ;
Τώρα, πὺν οἱ Ἄνεμοι βογγᾶν σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,
πὺν τόσες μπόρες ἔρχονται ποιὸς θὰ μᾶς κυβερνήσῃ ;
Ποιὸς τ' Ἀχιλλέα τ' ἄρματα μπορεῖ νὰ τὰ σηκώσῃ,
καὶ ποιὸς θὰ βρῆ τὴν Ἀθηνᾶ γιὰ νὰ τὸν στεφανώσῃ ;
Ὅπου περνάει ν' ἀνθοβολῆ κι' ὅπου σταθῆ νὰ λάμπῃ,
νὰ χαίρωνται καὶ τὰ βουνὰ κι' οἱ Θάλασσες κι' οἱ Κάμποι ;
Κανένας δὲ γνώρισα, κανένας δὲν εἶδα,
ἀγάπη νάχῃ πειὸ πολὺ στὴ δύστυχη Πατρίδα.
Νάχῃ τὸν πόνο στὴν καρδιὰ τὸ δάκρυ στὴν ψυχὴ του,
καὶ στὴν Ἰδέα σὰν κέρασμα νὰ δίνῃ τῇ ζωῇ του.
Κανεὶς ποτὲ καθὼς Αὐτὸς δὲν πάτησε τὸ χοῦμα,
κι' ὅταν μιὰ μέρα τὸ κρατάει τῶχει μεγάλο κοῦμα.
Κι' ὅταν στῆς μαῦρες τῆς στιγμῆς ἐβόγγαγε ἡ ψυχὴ του,
Αὐτὸν ἐφώναζε ὁ Ἄρχηγὸς πειὸ πρῶτα ἀπ' τὸ παιδί του.
Κανένας δὲν τὸν πόνεσε στὰ χρόνια τὰ θλιμμένα,
κανένας δὲν τὸν ἔκλαψεν ὅπως Αὐτὸς στὰ Ξένα.
Κανένας μέσ' τὴν ἐκκλησιὰ τῆς ἐρησιᾶς δὲν σχίστη
κι' ἀπὸ τὰ μοιρολόγια του κι' ἡ Ἐκκλησιὰ ῥαγίστη!

Σὺ τ' Ἀχιλλέα μοναχὰ τὸ τόξο του τεντώνεις
τοῦ Βενιζέλου τ' ἄσημα Σὺ, μόνον τὰ σηκώνεις.
Σὺ, Κούντορε, μπροεῖς νὰ μῆς στ' ὄφρανευμένο σπίτι,
τοὺς Ὀλυμπίους εἶν' γοαφτὸ νὰ μᾶς τοὺς στέλνει ἢ
[Κοῆτη.

Γι' αὐτὸ καὶ γὰρ τοὺς στίχους μου, Σέ Σένανε καὶ μόνο
μ' ἀγάπη καὶ μ' εὐλάβεια Σοῦ τοὺς ἀφιερώνω.

Κι' ἂν ἴσως τοὺς καταδεχθῆς κι' ἐγγίσουν τὴν καρδιά σου,
εἶναι πολλὰ ἀπ' τὰ λόγια μου κλεμμένα ἀπ' τὰ δικά Σου.

Ὅσες φορές εὐτύχησα ν' ἀκούσω τὴ φωνή σου,
θαοροῦσα ἢ Αἴτνα κατοικεῖ βαθειὰ μέσ' στὴν ψυχὴ σου.

Λάβες πετάει τὸ στόμα Σου φεγγοβολὲς ὁ Νουῦς Σου,
ἀπ' ὄλους Σὺ περισσότερο ἔμοιασες τ' Ἀρχηγοῦ σου.

Μοιάζει ἢ φωνὴ σου βουχηθμὸ κι' ὄρυμαγδὸ καὶ βόγγο.
Ἀστροπελέκια ἀχολογοῦν τὰ Λόγια σου στὸ Λόγγο.

Μοιάζει καὶ Ζέφυρο Ἀπριλιοῦ τοὺς τόγους σὰν ἀλλάξη
μοιάζει μὲ λάλημα ἀηδονιοῦ ὅταν γλυκοχαράξη.

ΑΛΕΚΟΣ ΓΑΛΛΗΟΣ

Ἀπαγορεύεται, ἢ ἀνατύπωσις, ἢ ἀναδημοσίευσις τοῦ παρόντος, ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ποιητοῦ, δυνάμει τοῦ Νόμου περὶ πνευματικῆς ἰδιοκτησίας.